

Wrocław, 28.11.2018 r.

SPRAWOZDANIE

z realizacji elementów wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia

Na podstawie § 6 ust. 1 zarządzenia Nr 42/2016 Dziekana Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 22 listopada 2016r. *w sprawie elementów wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia* oraz § 6 ust. 1 zarządzenia Nr 24/2018 Dziekana Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 17 października 2018r. *w sprawie elementów wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia* Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia przedkłada sprawozdanie z wprowadzenia i realizacji elementów wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia w roku 2017-2018.

I. UWAGI OGÓLNE

Zgodnie z § 1 ust. 2 zarządzenia Nr 42/2016 oraz § 1 ust. 2 zarządzenia Nr 24/2018 Wydziałowy system zapewniania jakości kształcenia jest realizowany przy pomocy Wydziałowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia (dalej Zespół).

Skład Zespołu:

- dr hab. Paweł Borszowski, prof. nadzw. UWr – przewodniczący,
- dr hab. Łukasz Machaj, prof. nadzw. UWr – zastępca przewodniczącego,
- prof. dr hab. Józef Frąckowiak,
- prof. dr hab. Leonard Górnicki,
- dr hab. Jerzy Korczak, prof. nadzw. UWr,
- dr hab. Piotr Lisowski, prof. nadzw. UWr
- dr hab. Marcin Miemiec, prof. nadzw. UWr,
- dr hab. Janusz Sawicki, prof. nadzw. UWr,
- dr hab. Witold Srokosz, prof. nadzw. UWr,
- dr hab. Aleksander Cieśliński,
- dr hab. Joanna Kuźmicka-Sulikowska,
- dr Łukasz Goździaszek,
- dr Magdalena Homa,
- dr Wojciech Jasiński,
- dr Michał Paździora,
- dr Sylwia Skubisz-Ślusarczyk,
- vacat (przedstawiciel doktorantów),
- Dominika Ciszek (przedstawiciel studentów).

Na dzień składania sprawozdania w składzie Zespołu na miejsce prof. dr hab. Józefa Frąckowiaka zostaje powołany dr hab. Marek Leśniak, zaś przedstawicielem doktorantów jest Arkadiusz Łukaszów.

Zespół obradował na posiedzeniach w dniach: 25.10.2017r.; 14.12.2017r.; 19.04.2018r.; 28.06.2018r.; 05.11.2018r.; 28.11.2018r.;

Sprawozdaniem objęto także dwa posiedzenia realizowane w roku akademickim 2018-2019 z uwagi na konieczność realizowania procedur ostrożnościowych odnoszących się do semestru letniego 2017-2018.

Podczas posiedzeń Zespół analizował podstawy wprowadzania procedur ostrożnościowych, podejmował decyzję o ich wprowadzeniu, a także analizował wyniki zastosowanych procedur.

Zgodnie z § 1 ust. 4 zarządzenia Nr 42/2016 (§ 1 ust. 4 zarządzenia Nr 24/2018) Zespół realizował następujące elementy wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia:

- monitorowanie prawidłowości procesu dyplomowania;
- monitorowanie ankiet studenckich;
- monitorowanie wyników hospitacji zajęć;
- monitorowanie prawidłowości procesu oceniania studentów.

Monitorowanie wyników hospitacji zajęć było realizowane bez podziału na poszczególne semestry, zgodnie z harmonogramami hospitacji przyjętych w danej jednostce. Pozostałe elementy wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia były wykonywane z podziałem na semestr zimowy oraz semestr letni roku akad. 2017-2018.

II. UWAGI SZCZEGÓŁOWE

1. Monitorowanie prawidłowości procesu dyplomowania

Monitorowanie prawidłowości procesu dyplomowania obejmowało:

- a) analizę reprezentatywnej liczby wypromowanych przez promotora prac dyplomowych;
- b) analizę korzystania przez promotora z ustaleń poczynionych przez system antyplagiatowy;
- c) analizę recenzji prac dyplomowych;
- d) monitorowanie prawidłowości przeprowadzania egzaminów dyplomowych;

Podczas grudniowego spotkania Zespołu wyznaczono osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie analizy tego elementu wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Oceniających wybrano w drodze losowania.

Osoby wybrane do oceny wraz z oceniającymi.

- dr hab. Janusz Sawicki prof. nadzw. UW r; oceniał prace dyplomowe dr hab. Pawła Łagowskiego;

- prof. dr hab. Leonard Górnicki oceniał prace dyplomowe dr hab. prof. nadzw. UW r Jerzego Korczaka;
- dr hab. Łukasz Machaj, prof. nadzw. UW r oceniał prace dyplomowe dr Sebastiana Jakubowskiego;
- dr hab. Joanna Kuźmicka-Sulikowska oceniała prace dyplomowe dr Macieja Pichlaka;
- dr Łukasz Goździaszek oceniał prace dyplomowe dr Rafała Strugały;
- dr Magdalena Homa oceniała prace dyplomowe dr hab. Mateusza Machaja;
- dr hab. Aleksander Cieśliński oceniał prace dyplomowe dr Mariusza Dybała;
- dr hab. Witold Srokosz, prof. nadzw. UW r, oceniał prace dyplomowe prof. dr hab. Tadeusza Bednarskiego;
- dr hab. Piotr Lisowski, prof. nadzw. UW r, oceniał prace dyplomowe prof. dr hab. Witolda Kwaśnickiego;
- dr hab. Paweł Borszowski, prof. nadzw. UW r oceniał prace dyplomowe dr hab. Janiny Kundery prof. nadzw. UW r.

Jedna ocena nie została dokonana z uwagi na to, że wylosowana osoba nie była promotorem prac dyplomowych w ocenianym roku akademickim. W pozostałych analizach dotyczących procesu dyplomowania poszczególne osoby zaproponowały ocenę pozytywną. Zgodnie z § 5 ust. 11 zarządzenia nr 42/2016 ocena pozytywna nie wymagała uzasadnienia. Jednakże niektóre osoby przedstawiły ocenę szczegółową. Analizy szczegółowe znajdują się w załącznikach do sprawozdania. Analizy szczegółowe objęły reprezentatywną ilość prac dyplomowych. Sprawdzano między innymi: temat pracy dyplomowej; zgodność treści pracy z jej tytułem; strukturę pracy; opanowanie przez dyplomanta warsztatu naukowego i zakresu wykorzystanej literatury; badanie reakcji promotora na ustalenia wskazujące na możliwość popełnienia plagiatu przez studenta oraz czy po ostatecznym przeprowadzeniu procedury antyplagiatowej prace zostały uznane za naruszające przepisy dotyczące poszanowania prawa autorskiego lub prawa własności intelektualnej; czy recenzja jest zrelatywizowana do tematyki recenzowanej pracy; czy istnieje spora rozbieżność ocen między recenzentami.

Formułując uwagi szczegółowe wskazywano m.in. na zrelatywizowanie recenzji do treści pracy, niewielkie różnice ocen recenzentów, a także dokonano oceny sposobu przeprowadzenia egzaminu dyplomowego wskazując na wartości punktowe ocen. Ponadto podkreślono zgodność treści pracy z tytułem a także poprawność struktury pracy i właściwe opanowanie warsztatu naukowego. Jednocześnie zwracano uwagę na adekwatność treści pracy do tematyki seminarium. W kilku przypadkach stwierdzono usterki w protokołach egzaminacyjnych, które wymagają zweryfikowania oceny końcowej.

Żadna z prac nie budziła wątpliwości co do prawidłowości oceny promotora. W związku z powyższym nie zaistniały podstawy do wprowadzenia procedury ostrożnościowej.

2. Monitorowanie wyników hospitacji zajęć

Zgodnie z zarządzeniem nr 42/2016 kierownicy jednostek przedstawili plan obligatoryjnych hospitacji w roku akademickim 2017/2018. Plany zostały doręczone Koordynatorowi. Obligatoryjne hospitacje zaplanowano i przeprowadzono w następujących jednostkach:

- Centrum Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej;
- Instytut Historii Państwa i Prawa;
- Instytut Nauk Administracyjnych;
- Instytut Nauk Ekonomicznych;
- Instytut Prawa Cywilnego;
- Katedra Doktryn Politycznych i Prawnych;
- Katedra Postępowania Karnego;
- Katedra Prawa Finansowego;
- Katedra Prawa Konstytucyjnego;
- Katedra Prawa Międzynarodowego i Europejskiego;
- Katedra Prawa o Wykroczeniach, Karnego Skarbowego i Gospodarczego;
- Katedra Teorii i Filozofii Prawa;
- Zakład Prawa Karnego Wykonawczego.

Kierownik Katedry Kryminalistyki poinformował, że w odniesieniu do prowadzonych zajęć przez Katedrę Kryminalistyki nie zachodzą przesłanki przeprowadzenia hospitacji obligatoryjnych w roku akademickim 2017/2018.

Łącznie poddanych procedurze hospitacji zostało 185 osób.

W Centrum Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej – 8; w Instytucie Historii Państwa i Prawa – 11; w Instytucie Nauk Administracyjnych – 36; w Instytucie Nauk Ekonomicznych – 11; w Instytucie Prawa Cywilnego – 71; w Katedrze Doktryn Politycznych i Prawnych – 7; w Katedrze Postępowania Karnego – 11; w Katedrze Prawa Finansowego – 6; w Katedrze Prawa Konstytucyjnego – 3; w Katedrze Prawa Międzynarodowego i Europejskiego – 9; w Katedrze Prawa o Wykroczeniach, Karnego Skarbowego i Gospodarczego – 1; w Katedrze Teorii i Filozofii Prawa – 8; w Zakładzie Prawa Karnego Wykonawczego - 3.

Podczas hospitacji nie stwierdzono podstaw do zastosowania procedur ostrożnościowych. Protokoły hospitacyjne stanowią załącznik do sprawozdania.

3. Monitorowanie prawidłowości procesu oceniania studentów

Zgodnie z § 4 zarządzenia nr 42/2016 (§ 4 zarządzenia nr 24/2018) procedura ta ma na celu monitorowanie zdawalności (zaliczeń, egzaminów i innych form) w układzie:

- 1) danego roku (cyklu kształcenia) narastającego od początku studiów,
- 2) danego kierunku studiów prowadzonych na wydziale,
- 3) danego przedmiotu na studiach w stosunku do innych przedmiotów

Semestr zimowy:

Prawidłowość procesu oceniania studentów podczas sesji zimowej roku akademickiego 2017/2018 została zweryfikowana po zakończeniu sesji poprawkowej.

Na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego w semestrze zimowym roku akademickiego 2017/2018:

1. 316 osób prowadziło zajęcia;
2. istniało 831 grup studenckich w tym 348 grup wykładowych.

Procedurę ostrożnościową wszczęto wobec **11 prowadzących:**

- 3 prowadzących wystawiło oceny niedostateczne z egzaminu, które stanowiły powyżej 50% ogólnej liczby ocen wystawionych;
- 4 prowadzących wystawiło oceny niedostateczne z zaliczenia przedmiotu, które stanowiły powyżej 20% ogólnej liczby ocen wystawionych;
- 4 prowadzących wystawiło oceny przedstawiające tę samą wartość punktową.

Prowadzący zajęcia, którzy wystawili ocenę niedostateczną powyżej 20% ogólnej liczby ocen zostali zobligowani do złożenia ustnych wyjaśnień, natomiast pozostałe osoby zostały zobowiązane do sformułowania pisemnych wyjaśnień.

Osoby, które wystawiły oceny powyżej 20% ogólnej liczby ocen wskazywały na prawidłową realizację procesu dydaktycznego. Natomiast zaistniała sytuacja była konsekwencją braku przygotowania studentów.

Egzaminatorzy, którzy zostali poddani procedurze ostrożnościowej wskazywali na niski poziom przygotowania studentów studiów niestacjonarnych, który uzasadniał uzyskanie tak niskich wyników. Studenci w wielu przypadkach rezygnowali z uczestnictwa w egzaminie po wylosowaniu pytań, bądź ich otrzymaniu. Podczas posiedzenia Zespołu skierowano wniosek o weryfikację sposobu ułożenia planu zajęć dla studentów studiów niestacjonarnych, aby zapewnić większe powiązanie treściowe pomiędzy wykładami a ćwiczeniami z danego przedmiotu.

W przypadku natomiast osób, które wystawiły oceny przedstawiające jednakową wartość punktową wskazywali oni na spełnienie przez studentów wszystkich wymogów, które warunkowały uzyskanie oceny bardzo dobrej.

Notatki z przyjęcia ustnych wyjaśnień oraz wyjaśnienia pisemne stanowią załącznik do sprawozdania.

Raport zestawienia ocen w załączniku.

Semestr letni:

Prawidłowość procesu oceniania studentów podczas sesji letniej roku akademickiego 2017/2018 została zweryfikowana po zakończeniu sesji poprawkowej.

Na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego w semestrze letnim roku akademickiego 2017/2018:

3. 303 osoby prowadziły zajęcia;
4. istniało 1010 grup studenckich, w tym 343 grup wykładowych.

Procedurę ostrożnościową wszczęto wobec **13 prowadzących zajęcia:**

- 1 prowadzący wystawił ocenę niedostateczną z egzaminu, która stanowiła powyżej 50% ogólnej liczby ocen wystawionych;
- 2 prowadzących wystawiło oceny niedostateczne z zaliczenia przedmiotu, które stanowiły powyżej 20% ogólnej liczby ocen wystawionych;
- 10 prowadzących wystawiło oceny przedstawiające tę samą wartość punktową.

Prowadzący zajęcia zostali poproszeni o złożenie pisemnych wyjaśnień.

Osoby, które wystawiły oceny powyżej 20% ogólnej liczby ocen podkreślały prawidłową realizację procesu dydaktycznego. W jednym przypadku prowadzący wskazywał brak możliwości wystawienia oceny z seminarium z uwagi na nieobecność w tym seminarium studentów, a tym samym niewypełnienie wymogów. Z kolei w drugim przypadku wskazywano na niską frekwencję na zajęciach oraz brak dostatecznej znajomości języka angielskiego.

Prowadzący, którzy wystawili oceny przedstawiające jednakową wartość punktową podkreślali różne powody, które warunkowały uzyskanie tych ocen. Najczęściej powodem było spełnienie wszystkich wymogów, które prowadzący sformułował w celu uzyskania oceny bardzo dobrej. W przypadku prac mających postać eseju, były to prace oryginalne prezentujące wysoki poziom analizy. Prowadzący podkreślali również duże zainteresowanie danym przedmiotem, a nawet pasję. Z kolei uzyskanie oceny dobrej w przypadku zajęć prowadzonych przez jednego prowadzących było konsekwencją odpowiedzi na cztery pytania z pięciu zadanych.

Wyjaśnienia pisemne stanowią załącznik do sprawozdania.

Raport zestawienia ocen w załączniku.

4. Monitorowanie ankiet studenckich

W roku akademickim 2017/2018 przeprowadzono ankiety wśród studentów oceniające pracowników naukowych.

W ankiecie studenci odpowiadali na następujące pytania:

- a) Jak ocenia Pan/Pani punktualność wykładowcy?
- b) Czy wykładowca podał program zajęć, literaturę, kryteria zaliczenia przedmiotu, formę egzaminu, zasady przystąpienia do egzaminu przedterminowego?
- c) Czy zajęcia były przydatne do opanowania materiału określonego w programie przedmiotu?;
- d) Czy zastosowana forma zaliczenia egzaminu pozwoliła na rzetelną i sprawiedliwą ocenę opanowania materiału?
- e) Czy wykładowca zainteresował Pana/Panią swoim przedmiotem?;
- f) Jak ocenia Pan/Pani stosunek prowadzącego do studenta?;
- g) Jak ocenia Pan/Pani dostępność wykładowcy w godzinach konsultacji?;
- h) Jak Pan/Pani ocenia komunikatywność prowadzącego? (umiejętność przedstawienia materiału i wytłumaczenia przedstawionych zagadnień);
- i) Jak Pan/Pani ocenia przygotowanie prowadzącego do zajęć?;
- j) Jak ocenia Pan/Pani kulturę osobistą prowadzącego?.

Skala ocen wynosiła 1-6 pkt.

W roku akademickim 2017/2018 – semestr zimowy przeprowadzono ankiety wśród studentów oceniające 302 pracowników naukowych.

Zgodnie z art. 2 ust. 9 Zarządzenia nr 42/2016 Dziekana Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie elementów wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia **procedurę ostrożnościową wszczęto wobec 28 osób**. Procedura była realizowana poprzez zobowiązanie do złożenia pisemnych wyjaśnień.

W 19 przypadkach studenci ocenili nisko brak zainteresowania przedmiotem przez prowadzącego zajęcia. Dodatkowo w 13 przypadkach studenci wskazali na słabą komunikatywność z prowadzącym zajęcia.

Osoby podlegające procedurze ostrożnościowej w swoich wyjaśnieniach akcentowały przede wszystkim brak miarodajnej oceny z uwagi na niską ilość wypełnionych ankiet. Ocena w takich

przypadkach mogła być nieadekwatna do poziomu prowadzonych zajęć. Ponadto wskazywali na wypełnienie rzetelnie swoich obowiązków dydaktycznych. Podkreślali także, że motywem do niskiej oceny ankietowej mógł być zbyt obszerny materiał do analizy w ramach tematyki zajęć, a także pewne konsekwencje uzyskania niskich ocen z zaliczenia danego przedmiotu. W niektórych przypadkach osoby podlegające procedurze wskazywały na podjęcie starań w celu większej aktywności studentów i uatrakcyjnienia zajęć poprzez przykłady z praktyki stosowania prawa.

Raport zestawienia ankiet studenckich z semestru zimowego oraz letniego jak i wyjaśnienia osób podlegających procedurze ostrożnościowej w załączniku.

W roku akademickim 2017/2018 – semestr letni przeprowadzono ankiety wśród studentów oceniające 374 pracowników naukowych.

Procedurę ostrożnościową wszczęto wobec 28 osób. Procedura ta polegała na zobowiązaniu do złożenia pisemnych wyjaśnień. Oprócz kryterium zainteresowania przedmiotem, jedną z charakterystycznych podstaw zastosowania procedury ostrożnościowej było kryterium komunikatywności prowadzącego.

Osoby podlegające procedurze ostrożnościowej złożyły wyjaśnienia, odnosząc się do powodów uzyskanych ocen i akcentując przede wszystkim niską reprezentatywność ankiet.

Z uwagi na niską ocenę kryterium komunikatywności podczas posiedzenia Zespołu w dniu 5 listopada 2018 r. podjęto debatę nad uatrakcyjnieniem sposobu prowadzenia zajęć wykorzystując badania przygotowane przez dr M. Paździore.

Wyjaśnienia pisemne stanowią załącznik do sprawozdania.

Raport zestawienia ocen w załączniku.